

หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง

หลักสูตรอาชีพ การทำพรมเช็ดเท้า จำนวน ๑๖ ชั่วโมง
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองมุกดาหาร

ความเป็นมา

ปัจจุบันมีการนำวัสดุเหลือใช้มาประดิษฐ์เป็นสิ่งของสำหรับใช้สอยในชีวิตประจำวันมากมาย เช่น พรมเช็ดเท้าจากเศษผ้า ของใช้ที่ทุกๆครัวเรือนจะต้องมี ทุกวันนี้พรมเช็ดเท้ามีลวดลายและรูปแบบต่าง ๆ มากมายให้เราเลือกใช้ วิธีทำก็ไม่ได้ยากอย่างที่คิด อีกทั้งยังสามารถนำไปประกอบเป็นอาชีพอิสระได้อีก สำหรับผู้ที่กำลังมองหาเส้นทาง ประกอบอาชีพอิสระ ที่สามารถทำอยู่ที่บ้านได้ และมีเวลาดูแลบ้าน ดูแลครอบครัว การทำพรมเช็ดเท้า นับว่าเป็นอีกอาชีพหนึ่งที่น่าสนใจ ลงทุนน้อย ทำง่าย สร้างรายได้ ทำอยู่ที่บ้านได้ และมีเวลาดูแลบ้าน ดูแลครอบครัว การทำพรมเช็ดเท้าขายนับว่า เป็นอีกอาชีพหนึ่งที่น่าสนใจ ลงทุนน้อย ทำง่าย สร้างรายได้พรมเช็ดเท้า นอกจากจะใช้สำหรับเช็ดทำความสะอาดเท้าแล้ว พรมเช็ดเท้ายังเป็นด่านแรกที่ช่วยดักจับฝุ่นละออง และรอยเปื้อน ก่อนที่สิ่งเหล่านั้นจะผ่านเข้ามาภายในตัวบ้าน

จากการได้ศึกษาความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย โดยการจัดประชุมเวทีประชาคม เพื่อนำข้อมูลมาวางแผนการจัดกิจกรรม ได้ข้อสรุปว่ากลุ่มเป้าหมายมีความต้องการเรียนรู้การทำพรมเช็ดเท้า หลักสูตร ๑๕ ชั่วโมง เนื่องจากผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานการทำพรมเช็ดเท้าจนเป็นที่นิยมของตลาด จุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ เพื่อต่อยอดความรู้เดิมและเพิ่มทักษะพัฒนาการใช้วัสดุที่มีในท้องถิ่นมาใช้อย่างหลากหลาย และได้จัดทำวิทยากรที่มีความรู้ความชำนาญและประสบการณ์ในการดำเนินการฝึกพรมเช็ดเท้ามาเป็นผู้สอน กิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ โดยวิทยากรคอยกำกับ แนะนำแก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีการวัดผลการเรียนรู้ระหว่างเรียนและหลังเรียน หลักเสร็จสิ้นการเรียนรู้ตามหลักสูตรมีการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน ปัจจุบันหมู่บ้านในพื้นที่ มีอาชีพหลักคือ ทำไร่นา รับจ้างทั่วไป และอาชีพเสริมคือการตัดเย็บเสื้อผ้ามือ การทอผ้าจีน เป็นต้น เสื้อเย็บมือมีความโดดเด่นที่มีมือการตัดเย็บที่ทำด้วยมือล้วน ๆ ไม่ใช่จักเย็บผ้าเลย การปักลวดลายดอกไม้ที่มีความชำนาญทำให้เสื้อเย็บมือที่ได้มีคุณภาพดีสม่ำเสมอการทำพรมเช็ดเท้าเป็นภูมิปัญญาที่ควรอนุรักษ์ สืบทอด ถ่ายทอดแก่เยาวชน และเป็นการส่งเสริมการประกอบอาชีพเสริมที่สามารถสร้างรายได้ อีกทั้งเป็นการผลิตเองใช้เองได้สามารถลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน

การจัดการศึกษาอาชีพในปัจจุบันมีความสำคัญมากเพราะจะเป็นการพัฒนาประเทศให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพของบุคคล และกลุ่มบุคคล เป็นการแก้ปัญหาการว่างงานและส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจชุมชน การจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำที่สอดคล้องกับศักยภาพของชุมชน และความต้องการของตลาด ให้ประชาชนสามารถนำไปประกอบอาชีพได้จริง โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนด้านอาชีพ เช่น การเรียนผ่าน Youtube การเรียนผ่าน Facebook Live ระบบการเรียนรู้ในระบบเปิดสำหรับมหาชน (Massive Open Online Courses :MOOCs) คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (Computer Assisted Instruction : CAI) เป็นต้นรวมถึงสนับสนุนให้เกิดระบบการผลิตที่ครบวงจร และเปิดพื้นที่ส่วนราชการเป็นที่แสดงสินค้าของชุมชนเพื่อเป็นการสร้างรายได้ให้กับชุมชน โดยให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำในกลุ่มอาชีพ เกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม คหกรรม และอาชีพเฉพาะทางหรือการบริการ รวมถึงการเน้นอาชีพข้างพื้นฐาน ที่สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน ความต้องการและศักยภาพของแต่ละพื้นที่ ตลอดจนสร้างความเข้มแข็งให้กับศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

การเลือกประกอบอาชีพในภาวะเศรษฐกิจยุคปัจจุบัน จำเป็นต้องมีข้อมูลพื้นฐานในหลักสูตรใน หลาย ๆ ด้าน ทั้งด้านการผลิต และความต้องการของตลาดแรงงานในสาขาอาชีพต่างๆ กลุ่มอาชีพสาขาพาณิชยกรรมก็เป็นทางเลือกหนึ่งในการเลือกประกอบอาชีพ สำนักงาน กศน.ได้ดำเนินการคัดเลือกหลักสูตรการประกอบอาชีพด้านพาณิชยกรรมมานำเสนอไว้เป็นตัวอย่างให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความสนใจ ฝึกปฏิบัติและนำไปประกอบอาชีพสร้างรายได้อย่างทั่วถึงมีความมั่นใจในการนำความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพ

การกำหนดเนื้อหาและชั่วโมงในการเรียนหลักสูตรจะประกอบไปด้วยจำนวนชั่วโมงของเนื้อหาความรู้และการปฏิบัติเมื่อผู้เรียนเรียนจบหลักสูตรแล้วสามารถนำความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพสร้างรายได้

หลักการของหลักสูตร

๑. เป็นหลักสูตรที่เน้นการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ
๒. เป็นหลักสูตรที่เน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง เพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพได้จริง
๓. เป็นหลักสูตรที่เน้นการดำเนินงานร่วมเครือข่าย สถานประกอบการ เพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพและการศึกษาดูงาน

จุดมุ่งหมาย

๑. ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะในการทำพรมเช็ดเท้า และประกอบอาชีพอย่างมีคุณธรรม สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้
๒. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ เกิดการฝึกฝนจนมีทักษะอาชีพที่สามารถสร้างงานสร้างรายได้ที่มั่นคง
๓. เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนทั่วไป

ระยะเวลา . จำนวน ๑๖ ชั่วโมง แบ่งเป็น
ภาคทฤษฎี ๕ ชั่วโมง
ภาคปฏิบัติ ๑๑ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

หลักสูตรการประกอบอาชีพการทำพรมเช็ดเท้า สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย มีโครงสร้างหลักสูตรดังนี้

๑. ช่องทางการประกอบอาชีพการทำพรมเช็ดเท้า จำนวน ๓ ชั่วโมง
 - ๑.๑ ความสำคัญของการประกอบอาชีพการทำพรมเช็ดเท้า
 - ๑.๒ ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำพรมเช็ดเท้า
 - ๑.๒.๑ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการประกอบอาชีพการทำพรมเช็ดเท้า
 - ๑.๒.๒ ลักษณะของผู้บริโภค
 - ๑.๓ แหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพการทำพรมเช็ดเท้า

ทิศทางการประกอบอาชีพการทำพรมเช็ดเท้า

๕. ทักษะการประกอบอาชีพการทำพรมเช็ดเท้า จำนวน ๘ ชั่วโมง

๒.๒ ขั้นเตรียมการประกอบอาชีพการทำพรมเช็ดเท้า

๒.๓ ประโยชน์ของการออกแบบและการสร้างแบบที่ถูกต้อง

๒.๔ ขั้นตอนการทำพรมเช็ดเท้า

๒.๔.๑ วิธี/เทคนิคการทำพรมเช็ดเท้า

๒.๔.๒ วิธีการออกแบบ

๒.๕ ขั้นการเก็บ เพื่อการบริโภคและจำหน่าย

๓. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการทำพรมเช็ดเท้า จำนวน ๓ ชั่วโมง

๓.๑ สามารถบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการทำพรมเช็ดเท้า

๓.๑.๑ การจัดการเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพการทำพรมเช็ดเท้า

๓.๑.๒ การคิดคำนวณต้นทุนการทำพรมเช็ดเท้า

๓.๑.๓ การวางแผนการผลิต

๓.๒ การจัดการตลาดในการประกอบอาชีพการทำพรมเช็ดเท้า

๓.๒.๑ การจัดทำฐานข้อมูลลูกค้า

๓.๒.๒ การกระจายผลผลิตการทำพรมเช็ดเท้า ไปสู่ผู้บริโภค

๓.๒.๓ การวางแผนการตลาด

๓.๓ การจัดการความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับการประกอบอาชีพการทำพรมเช็ดเท้า

๓.๓.๑ การวิเคราะห์ศักยภาพในการประกอบอาชีพการทำพรมเช็ดเท้า

๑) ความต้องการของลูกค้า

๒) การขาดแคลนวัสดุการทำพรมเช็ดเท้า

๓) ค่าใช้จ่ายในการทำพรมเช็ดเท้า

๔) คู่แข่งทางการผลิตและจำหน่ายการทำพรมเช็ดเท้า

๓.๓.๒ การแก้ปัญหาความเสี่ยงในการประกอบอาชีพการทำพรมเช็ดเท้า

๔. โครงการประกอบอาชีพการทำพรมเช็ดเท้า จำนวน ๒ ชั่วโมง

๔.๑ ความหมายของโครงการประกอบอาชีพการทำพรมเช็ดเท้า

๔.๒ องค์ประกอบของโครงการประกอบอาชีพการทำพรมเช็ดเท้า

๔.๓ การเขียนโครงการประกอบอาชีพการทำพรมเช็ดเท้า

๔.๔ การตรวจสอบความเป็นไปได้ของการประกอบอาชีพการทำพรมเช็ดเท้าเพื่อการมีงาน
ทำอย่างมั่นคง

สื่อการเรียนรู้

๑. ศึกษาเอกสาร / ใบความรู้

๒. จากแหล่งเรียนรู้ในชุมชน / วิทยากร / ภูมิปัญญาท้องถิ่น

การวัดผลประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร

๒. การประเมินผลงานการปฏิบัติระหว่างเรียนความสำเร็จของการปฏิบัติและจบหลักสูตร

เกณฑ์การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐
๓. มีผลงานการประเมินทดสอบที่มีคุณภาพตามหลักเกณฑ์การทำพรมขีดเท้า อย่างน้อย ๕ ชนิด

เอกสารหลักฐานการศึกษา

๑. หลักฐานการประเมินผล
๒. ทะเบียนคุมใบสำคัญการผ่านการฝึกอบรม
๓. ใบสำคัญการผ่านการฝึกอบรม ออกโดยสถานศึกษา

**รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตร
หลักสูตร การทำพรมเช็ดเท้า จำนวน ๑๖ ชั่วโมง**

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑.ช่องทางการประกอบอาชีพการทำพรมเช็ดเท้า	๑.๑ ความสำคัญของการประกอบอาชีพประกอบอาชีพ ๑.๒ ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ ๑.๓ บอกและหาแหล่งเรียนรู้ ๑.๔ บอกทิศทางการประกอบอาชีพการทำพรมเช็ดเท้า	๑.๑ ความสำคัญของการประกอบอาชีพการทำพรมเช็ดเท้า ๑.๒ ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำพรมเช็ดเท้า ๑.๒.๑ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการประกอบอาชีพการทำพรมเช็ดเท้า ๑.๒.๒ ลักษณะของผู้บริโภค ๑.๓ แหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพการทำพรมเช็ดเท้า ๑.๔ ทิศทางการประกอบอาชีพการทำพรมเช็ดเท้า	๑.๑ ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สถานประกอบการ สื่อของจริง สื่อบุคคลในชุมชน ประเทศ และโลก เพื่อนำข้อมูลมาคิดวิเคราะห์ และใช้ในการประกอบอาชีพการทำพรมเช็ดเท้า ในชุมชน ๑.๒ วิเคราะห์อาชีพที่เกี่ยวข้องกับการทำพรมเช็ดเท้า ที่พบได้ในชุมชน จากข้อมูลต่างๆ ๑.๓ ศึกษาดูงานในสถานประกอบการ แหล่งเรียนรู้ต่างๆในอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการทำพรมเช็ดเท้า เพื่อรู้ทิศทางประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการทำพรมเช็ดเท้า โดยใช้กระบวนการคิดเป็นและความเป็นไปตามศักยภาพ ๕ ด้าน ได้แก่ ศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ ศักยภาพของพื้นที่ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพของภูมิประเทศของจังหวัด ศักยภาพของศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตของจังหวัด และศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในจังหวัด	๓	

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
			๑.๔ ครู ผู้เรียน และผู้รู้ ร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับทิศทางการประกอบอาชีพการทำการค้า เช่น เช็คเท้า ในรูปแบบที่เหมาะสมกับตนเอง เช่น ลูกจ้าง เจ้าของกิจการ ร่วมทุน พ่อค้าคนกลาง แปรรูปผลิตภัณฑ์ ฯลฯ โดยคำนึงถึงความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ ความคุ้มค่า และความต้องการของตลาด		
๒.ทักษะการประกอบอาชีพการทำพรมเช็คเท้า	๑. ผู้เรียนสามารถบอกวัสดุอุปกรณ์ในการทำการค้าเช็คเท้า ในรูปแบบต่างๆ ได้ ๒. ผู้เรียนสามารถ ออกแบบการทำพรมเช็คเท้า ได้	๑.๑ ขั้นเตรียมการประกอบอาชีพการทำพรมเช็คเท้า ๑.๒ ประโยชน์ของการออกแบบและการสร้างแบบที่ถูกต้อง ๑.๓ ขั้นตอนการทำพรมเช็คเท้า ๑.๓.๑ วิธีก/เทคนิคการทำพรมเช็คเท้า ๑.๓.๒ วิธีการออกแบบ ๑.๓.๔ ขั้นตอนการเก็บ เพื่อการบริโภคและจำหน่าย	๑. ศึกษาข้อมูล เรียนรู้ขอบข่ายการประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการทำการค้าเช็คเท้า จากสื่อต่างๆ ทั้งเอกสาร สื่อบุคคล สื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ ๒. ศึกษาแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพที่เลือกการทำพรมเช็คเท้า ๓. ฝึกทักษะการประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการทำการค้าเช็คเท้า ๔. ดำเนินการเรียนรู้และฝึกทักษะตามหลักสูตร เกี่ยวข้องกับการทำการค้าเช็คเท้า ๕. ซักถาม / แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ ๖. จัดบันทึกผลการเรียนรู้		๘
๓.การบริหารจัดการในอาชีพ	-สามารถวิเคราะห์ความต้องการของตลาดได้	๓.๑ สามารถบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการทำพรมเช็คเท้า	๑. ศึกษาข้อมูลการตลาด และวิเคราะห์ความต้องการของการตลาดในชุมชน ประเทศและโลก		๓

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๔. โครงการประกอบอาชีพการทำพรมเช็ดเท้า	๔.๑ บอกความสำคัญของโครงการอาชีพได้ ๔.๒ บอกประโยชน์ของโครงการอาชีพได้ ๔.๓ บอกองค์ประกอบของโครงการอาชีพได้ ๔.๔ อธิบายความหมายขององค์ประกอบของโครงการอาชีพได้ ๔.๕ อธิบายลักษณะการเขียนที่ดีขององค์ประกอบของโครงการอาชีพได้ ๔.๖ เขียนโครงการในแต่ละองค์ประกอบให้เหมาะสมและถูกต้องได้ ๔.๗ ตรวจสอบความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพได้	๓.๓.๒ การแก้ปัญหาความเสียหายในการประกอบอาชีพการทำพรมเช็ดเท้า ๔.๑ ความหมายของโครงการประกอบอาชีพการทำพรมเช็ดเท้า ๔.๒ องค์ประกอบของโครงการประกอบอาชีพการทำพรมเช็ดเท้า ๔.๓ การเขียนโครงการประกอบอาชีพการทำพรมเช็ดเท้า ๔.๔ การตรวจสอบความเป็นไปได้ของการประกอบอาชีพการทำพรมเช็ดเท้า ๔.๕ อธิบายลักษณะการเขียนที่ดีของการมีงานทำอย่างมั่นคง	การจัดการกระบวนการเรียนรู้		
			๔.๑ จัดให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้เรื่องความสำคัญของโครงการอาชีพประโยชน์ของโครงการอาชีพ องค์ประกอบของโครงการอาชีพ แล้วจัดกิจกรรมการสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็น เพื่อสร้างแนวคิดในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ ๔.๒ จัดให้ผู้เรียนศึกษาสาระข้อมูลจากใบความรู้เรื่องตัวอย่างการเขียนโครงการอาชีพที่ดีเหมาะสม และถูกต้อง พร้อมการจัดอภิปรายเพื่อสรุปแนวคิดเป็นแนวทางในการเขียนโครงการอาชีพที่ดี เหมาะสม และถูกต้อง ๔.๓ จัดให้ผู้เรียนปฏิบัติ การเขียนโครงการอาชีพ ๔.๔ กำหนดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพ ๔.๕ จัดให้ผู้เรียนปรับปรุงโครงการอาชีพ ให้ความเหมาะสม และถูกต้อง	๒	

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
			๔.๖ กำหนดให้ผู้เรียนเขียนโครงร่างการอาชีพของตนเองเพื่อเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณดำเนินงานอาชีพ และใช้ในการดำเนินการประกอบอาชีพต่อไป		

 ลงชื่อ.....ผู้เสนอหลักสูตร
 (นางวารุณี ทองมหา)
 ตำแหน่ง ครู ศึกษ.ตำบล

 ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติ
 (นายเปียร แสงบุญ)
 ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอเมืองมุกดาหาร

 ลงชื่อ.....ผู้เห็นชอบ
 (นายสมเจตน์ สวาศรี)
 ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัดมุกดาหาร